

Mirgu Marga
Rašo Kugis Mugis.

VOKIŠKA KIAULĖ šlykščiai atkeršino Lietuviams už jų griežtą ir pakartotiną atsisakymą prisidėti pulti Sovietiją. Sudeginta Lietuvių kalbos žodynui medžiaga, kurią Prof. Buga ir kiti per daugelį metų rinko. Sudaužyta plokštelės (rekordai) 2,000 Lietuvių liaudies dainų. Iš universiteto knygyno pavogta 23,000 Lietuviškų knygų, iš Valstybės knygyno dar 10,000 knygų. Visi knygynai ir aukštosios mokyklos uždaryta, inteligentija suminama ir persekiojama. Matyti, Vokiečiai pasiryžo už laisvę atkliai kovojančius Lietuvius padaryti vergų tauta, be aukštesnio mokslo, be švietimo menės.

Kiaulei nepavyks!

ISTORIJA TAI LAISVĖS PASAKA, filosofas Croce sako. Lietuviai dabar rašo kilnią ir reikšmingą tos pasakos dalį. Kiek nelaimių Sovietų okupacija Lietuvai atnešė! Gyvenimas buvo toks kartus kad naziams Rusiją puolant pliko žinių apie Lietuvius sukilimus, apie sudarymą savo vyriausybės, apie daugiau negu 4,000 žuvusių tose kovose. Bet šiandien naziai, po keturių bandymų, iš pusantro milijono tikrų Lietuvių kraujo žmonių, gavo tik 200 "savanorių" kovoti prieš Sovietiją! Supykus Vokišką kiaulę "atkeršino". Bet jos kerštas bergždis: Lietuvius kalba nežus, Lietuviška daina tebeskambės, Lietuviškos knygos bus tukstandis tomų leidžiamos! Laisvės dvasios dar niekas neįstengė sudeginti, sudaužyti ar pavogti.

MUSŲ SPAUDA nieko nesako apie Lietuvius pasimatymus su Benešu. Matyti, progą pramiegota. Tokiu būdu, tenka pareikšti stiprią padėką Kanados Lietuviai Tarybai, kuri, Čekoslovakijos prezidento Kanadoje lankymosi progą pasiuntė jam tikslų pasveikinimą, kuriame priminė kad Lietuvių tauta tiek pat laisvę brangina kaip narsūs Čekoslovakai, ir tiki kad Beneš savo žygiuose del mažų Europos tautų gerovės prisimins tradicinį ir istorinį Lietuvius-Čekų draugiškumą.

Gali būti, vienuolika tukstantių Kanados Lietuvius politiniai budresni negu pusė milijono Amerikos Lietuvius.

KNYGOS APIE RUSIJĄ pasirodė kaip iš gausybės rago. Tai rodo didelį Amerikos susidomėjimą savo tautininke. Tenka dar sykį musų visuomenei priminti kaip dabar svarbu išleisti Norem'o knygą apie Lietuvą. Sovietams drauginga Anna Louise Strong 1940 metais iš bolševikų okupuotos Lietuvos rašė: "Pasaulio ateities istorijai Lietuva pasidarė svarbi, gali būti, net persvarinai svarbi". Ji tuos žodžius taikė pagirti tariamą Lietuvos posūkį "socializman". Bet ji tarė žodžius kurie jai nejauciamai buvo teisingai reikšmingi. Lietuva yra persvarinai svarbi ateities istorijai, nes musų tėvynėje kryžiuojasi Rusų atgręžęs imperializmas su demokratiniiais Atlanto Carterio principais. Kas laimės?

Supulkime visi tuojau išleisti ir musų draugams Amerikoms ir rankas įteikti Norem'o knygą "Timeless Lithuania"! Kiekviena valanda brangi.

LIETUVIŲ Tautinė Taryba aną savaitę, kaip litanijoj, sušaukė vieno džiaugsmo, seplu!

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 24

CLEVELAND, OHIO BIRŽELIO-JUNE 11, 1943

KAINA 5c.

(28-ti metai :: 28th Year)

Alijantų Naujas Didis Smugis Ašiai Paruoštas

KADA IR KUR PRASIDĖS NIEKAS NENUMANO

Visi ženklai rodo, kad alijantų pasirošimas naujam dideliame Vokiečių ir Italų užpuolimui kuriame nors fronte. Alijantai turi sutuokę didžiausią karo masinierią, milijoną vyrų, orlaivus, karo laivus, transporto ir užpuolimo laivus, ir kurią nors dieną visa ta jėga pasirodys įsiveržianti į kurią nors Pietinės Europos dalį. Kadangi Šiaurės Afrikoje randasi didelės armijos kurios užkariau Tunisią, aišku kad tos alijantų jėgos ten nebus laikomos nieko neveikiančios. Jos, sustiprintos ir sutvarkytos, bus panaudojamos sekančiam dideliame žygiui prieš ašies jėgas.

Italų sala Pantelleria Viduržemio juroje, pusiaukeyje tarp Tunisijos ir Sicilijos, visu smarkumu atakuojama kelinta diena iš oro ir vandens. Jos gynėjams pasiūlyta pasiduoti, tačiau Romos pranešimai sako Italai nesutinka pasiduoti.

Iš Tunisijos be perstojo orlaiviais bombarduojama kitos Viduržemio salos kurias laiko Italai ir Vokiečiai.

Rusijos fronte tu tarpu viešpatauja įtempimas ir žiurima ką darys alijantai kitur. To laukia ir kitas visas pasaulis.

Vokiečiai šiomis dienomis paskelbė sunaikinę artį 550,000 Rusų Kaukazo mušiuose per pusantro mėnesio, tačiau tam niekas netiki.

PERVERSMAS ARGENTINOJE

Pereitą savaitę Argentinoje įvyko vyriausybės perversmas: prašalintas prezidentas Castillo su visu jo kabinetu. Castillo perdaug pataikavo naziams. Naujas prezidentas priesaikinta Gen. Pedro Ramirez. Sukilimą vadovavo Gen. Arturo Rawson. Paleistas Argentinos kongresas ir bus kiti rinkimai. Nauja vyriausybė daugiau suvaržė komunistus, uždarė komunistų laikraštį.

tynių sopulių. Slaptas Lietuvos patriotų laikraštis Griunias-Pakšto (nepamirškim ir Gabaliausko-Janušio!) kombinacija pavadino "Lietuvos ministrų kabinetu" ir "teisėtos valdžios tęsinu". Bet opozicijas mėgstas Grigaitis tuojau faktiškai įrodymas pareiškė jog LTT "nėra tas tęsinys". Vinį tų "ministrų kabinetu" karstan įkalė Lietuvos Ministerio leidžiamos Current News, pareiškusios kad visa Taryba tai "privatinių asmenų sambūrys". Štai tau ir skrisk sakalų!

VĖL PERSERGSTI PRIEŠ DUJAS

Prez. Roosevelt antru sykį metų bėgyje išleido persergėjimą priešams kad nesigriebtų naudoti nuodingų dujų karo lauke, nes to paties susilauks greitu laiku ir iš Amerikos pusės.

Prezidentas aiškiai patikrino jog Amerika jokiose sąlygose nesiims naudoti tokių priemonių, jeigu priešas nepanaudos jų pirmiau.

Tą persergėjimą Roosevelt išleido dėl to kad pradeda eiti daugiau gaudų buk priešai rengiasi panaudoti dujas.

JAPONAI PULS VLADIVOSTOKĄ

Amerikos karo tēmtytojai tikrina kad Japonai, nežiurint savo tarybų ir prižadų taikos Rusijai, ruošia tokį pat užpuolimą Vladivostokui, Sibire, kaip su rengė Pearl Harbore, Gr. 7, 1941 metais.

Japonai žino kad alijantai galės panaudoti Sibiro atakams Japonijos salų ir jie nenori laukti iki to bus prieita.

Sakoma, kaip greit alijantai suruoš naują didelį susirėmimą su Vokiečiais, Japonai puls į Vladivostoką.

SOVIETŲ užsienių reikalų komisaras Molotovas turėjo pasitarimą Maskvoje su Japonų ambasadorium. Sovietai nori laikytis taikoje su Japonais, bet drąsta reikalauti Ameriką atidaryti Vokiečiams antrą frontą.

KARO LAIVYNO Sekretorius Knox kalbėdamas Annapolis jurevių mokslo baigimo iškilmėse, pasakė apie antrą frontą šitaip:

"Net perdaug eina tuščių kalbų apie antrą frontą. Šiandien turime aštuonis frontus, ne vieną — vakarų Viduržemioje, rytiniame Viduržemioje, Atlantiame, pietų Atlantiame, pietų Pacifike, šiauriniame Pacifike, Rusijoje ir Kinijoje".

NUSKANDINTA 666

Iki šios savaitės pradžios priešų submarinai Amerikos pakraščiais nuskandino jau 666 alijantų ir neutralių prekinis laivus.

Iš to skaičiaus Amerikos laivų nuskandinta 267. 20 užmušta. North Carolina valstijoje karų lėktuvo sudužime spėja užsimušė apie 20 kareivių. Tennessee valstijoje laivke manevrų, armijos trokūnuvirtus nuo kelio užmušta 18 kareivių.

NORI DAUGIAU TAKSŲ

Kongreso priimtas "pay-as-you-go" taksų bilius netrukus bus Prez. Roosevelt to užtvirtintas. Tuo istatymu, iš darbininkų algų bus išskaitoma 20 nuoš. taksų, pradedant nuo Liepos 1.

Tie kurie turi mokėti income tax už 1942 metus, dar turi sumokėti juos 15 d. Birželio. Po to daugiau nereikės mokėti už 1942 m. bet bus išimama iš uždabų taksai už šiuos 1943 m.

Bet ir tų pinigų manoma nebus pakankamai, todėl valdžia dar ruošiasi uždėti daugiau taksų ant cigarečių, tabako ir degtinės.

NORI 13 MILIJONŲ ARMIJOS

Kariuomenės drafto narys Pulk. Sanders pareiškė kad dėl vyrų stokos visiemis frontams aprūpinti karas gali užsistoti ilgiau. Sulyg dabartinio plano S. V. karinės jėgos apims 11 milijonų vyrų. Sanders sako, armija ir laivynas privalėtų turėti iki 13 milijonų vyrų.

KARAS NUMATYTA BAIGTI TIK 1946

Alijantų strategai savo posėdyje Washingtono nutatė laiką kada bus priešai sumušti: Vokietija numatyta nugalėti 1944 metais, o Japonija 1946 metais. Italiją tiki priversti išsimesti iš karo pirmu negu Vokietija bus sumušta.

Neturį jokio tikslo palikti Rusijai vienai nešti Europos karą, bet patvirtinta 1941 metų sutarimas duoti Rusijai karo reikmenis kad ji galėtų kariauti.

Nuskandino 11 submarinų

Viename iš pastarų alijantų konvojų Atlantiške, nuskandinta 11 ar net daugiau Vokiečių submarinų kurie buvo užpuolę laivus vykstančius į rytus ir grįžtančius.

Britų submarinai Viduržemio juroje nuskandino 6 ašies laivus.

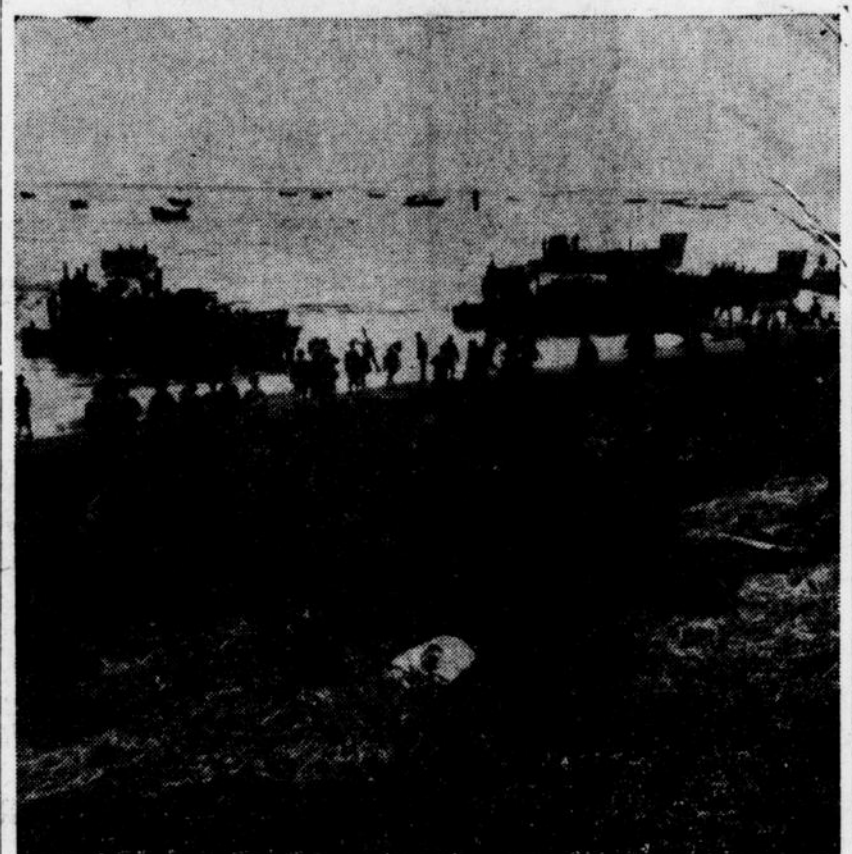
Amerikos bomberiai užpuolė Italų karo laivyno bazę Spezia uoste susprogdino ar sugadino šitą didelį Italijos karo laivus.

Lenkijoje, kovojant prieš okupantus, nužudyta 54 naujų Gestapo šnipai.

Danijoje eina bruzdėjimas prieš nazius taipgi — sprogdinama dirbtuvės pakinkimui darbams kuriuose Vokiečiai gamina karo reikmenis.

Maj. Kermit Roosevelt, buvusio Prez. Teodoro Rooseveltto sunus, mirė eidamas karo tarnybos pareigas Alaskoje.

Amerikiečiai Atima iš Japonų Attu Salą

Vaidzas parodo Amerikos kareivių išlipimą įsiveržiant į Attu Salą, Aleutiškų salų grupėje. Ta sala iš Japonų atimta ir Japonai priversti palėgti.

VOKIEČIAI ŽIAURIAI PERSEKIOJA IR BAUDŽIA LIETUVIUS

New York Times paduoda pranešimą iš Stockholmo, kuris nusako kaip naziai žiauriai elgiasi Lietuvioje keršydami Lietuviams už atsisakymą duoti Lietuvį jaunimą į Vokiečių leigijonus vykdyti jų "naują tvarką".

Keturi Lietuvius Tautinės Tarybos nariai areštuoti, suimta ir daugybė gagesnių žmonių, profesorų, gydytojų, advokatų ir kunigų.

Knygynai išplėsta, knygų sunaikinta, skaityklos uždarytos. Sunaikinta visi mokslinių įstaigų instrumentai. Sunaikinta Lietuvos žodynai rinkta medeiga, sudaužyta 2,000 gramafono plokštelių kuriose buvo surinkta senų, nykstančių liaudies dainų.

Vokiečiai norėjo gauti didelius burius Lietuvius eiti į rytų frontą kariauti už Vokiečius su Rusais. Lietuvių vadai Gen. Raštikis, Kauno Arkivyskupas Skvirceckis ir kiti atsisakė raginti jaunus žmones stoti nazių karą kariauti, ir pareikalavę kad Vokiečiai užtikrintų Lietuvai laisvę.

Negaudami tikėtų skaičių vyrų, naziai ėmė varu rinkti Lietuvius į darbus ir kitaip visai slegia ir baudžia.

Kaip Rusai taip ir Vokiečiai — svetimi grobuonys, atėję į Lietuvius kraštą abu lygiai žiauriai elgiasi. Bet Lietuviai parodo pasipriešinimą ir ryžtasi atgauti nepriklausomybę kaip nuo vieno taip ir nuo kito.

ŽUVO 84. Juroje prieš kelioliką dienų susimušė

du Amerikos krovinių laivai, vienas aliejinis kitas su amunicija. Ištiko baisus sprogimas ir gaisras, aliejui užsidegus. Toj nelaimėj žuvo 84 vyrai ir 151 buvusių tuose laivuose.

JAPONAI Solomonų salose, kaip Alijantai praneša,

pražudė jau 1,000 savo lėktuvų. Išviso Japonai per metą laiko mušiuose su Amerikos ir Britų jėgomis prarado apie 2,400 savo lėktuvų.

Išviso šio karo bėgiu numušta 13,744 priešų karo lėktuvų, neskaitant numuštus Rusų fronte, kurių tikro skaičiaus negalima patvirtinti, del bolševikų klaidavimo pranešimų.

Alijantai neteko 9,358 savo lėktuvų.

DARBAS
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Angliakasių Algų Dėrybų Eiga

John L. Lewis praneša kad jam pavyko susitaikyti su nekurių centralinės Pensilvanijos kasyklų savininkais, kurie sutiko mokėti po \$1.30 į dieną daugiau. Tuo būdu suskaldoma kasyklų operatorių eilės, kurie iki šiol laikėsi išvien ir atsisakė pakelti angliakasiams mokesčių.

Ši sutartis apima apie 65,000 angliakasių.

Angliakasiai dirbs iki 20 Birželio, sulgy naujų paliaubų. Tuo tarpu bandoma pasiekti sutartis.

Bilius prieš streikus. Atstovų Rumuose priimta bilius sulgy kurio unijų vadai gali būti suimti ir įkalinami už šaukimą arba raginimą darbininkų streikuoti, arba naudoti unijos pinigus trukdymui darbų valdžios operuojamose industrijose.

Del pastarų angliakasių streikavimų, pražudyta du milijonai darbo dienų, kurias nedirbo kasyklų darbininkai.

Per Balandžio mėnesį visokių streikais pražudyta apie 6 milijonai darbininkų dienų.

Detroit, Mich. — Ford Motor Co. dirbtuvėse kompanija įsakė visoms merginoms dėvėti kelnės. Bet raštinių tarnautojos nepaklausė to įsakymo ir atėjo apsirengusios su kelnėmis. Del to įvyko nesusipratimų tarp tų ką dėvi sijonus ir nori "jaustis kaip moterys" ir tų ką atėjo apsiavusios kelnėmis.

Anglijoje, Doncasteryje buvo sustreikavę 2500 angliakasių. Po trijų savaičių streiko gryžo dirbti. Streikavo del vieno darbininko nubaudimo už sulaužymą nustatytų taisyklių.

Balandžio mėnesį kariškė reikmenų gamyba pašoko 7 nuoš. virš Kovo mėn. gamybos, kaip skelbia Karo Produkcijos taryba. Orlaivių išdirbimas pasiekė arti 7,000 per mėnesį.

OWI skelbia kad Amerikos lėktuvų gamyba plečiant dabartiniu mastu, iki 1950 metų šioje šalyje rasis apie 500,000 lėktuvų, militarinų ir civilinių.

Po karo, lėktuvai bus visai paprastas dalykas prisiekime ir krovinių pervežime.

Užkariaujant Attu salą iš Japonų, Amerikos nuostoliai pasiekė 1,535 vyrų, iš jų 342 užmušta, kiti sužeisti. Amerikos nepražudyta nei vieno karo laivo tos salos atkariavimo operacijose.

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —

Jungo Nevilksim!

Lietuva ir Lenkija

Devynioliktasis Amžius. Lietuvos Atskirumo nuo Lenkijos Faktai: 1. Oginskio Didžios Lietuvos Kunigaikštijos Atskirumo Projektas. 2. Norbuto, Adomo Mickevičiaus, Kondratavičiaus Raštai. Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Aktas — Atsiribojimo nuo Lenkų Principo Igyvendinimas.

Jei senosios Lietuvos didieji kunigaikščiai ir kitiems vadovaujantiems politikams negeistinių istorinių įvykių dėka nepasisekė nutraukti ryšių su Lenkija tai vis dėlto tos jų separatinės pastangos sukūrė Lietuvos politinį ir administracinį atskirumą, kuris išliko ne tik nepriklausomos gyvenimo metu, bet ir Rusams Lietuvą valdant. Didžioji Lietuvos Kunigaikštija, Lietuva, nežinanti Lenkų pastangų ją inkorporuoti į Lenkiją, vis dėlto išliko savitu, nuo Lenkijos atskiru, organizmu. Napoleono metu, Lietuvai jau esant Rusų valdžioje, paskutinysis dar nepriklausomos Lietuvos išdinininkas Mykolas Kleofas Oginskis buvo įteikęs carui Aleksandriui I didžiosios Lietuvos atgavimui projektą. Pagal tą projektą, į didžiosios Lietuvos kunigaikštiją turėjo įeiti teritorija kurioje veikė Lietuvos statutas, taigi ir nuo 1569 metų Lenkų valdoma Ukraina. Iš to projekto nieko neišėjo, bet jis aiškiai aiškiausiai parodo kad Lietuvos atskirumas nuo Lenkijos net devyniolikto amžiaus pradžioje buvo visai realus dalykas, ir kad to meto Lietuvos bajorijoje ir šviesuomenėje didesniu ar mažesniu mastu ir toliau vis dar tebesiškai atskiro Lietuvos palinkimai. Lietuvos bajorija ir Lietuvos šviesuomenė, nors didžia dalimi kalbėjo Lenkiškai, vis dėlto jautė esą Lietuvais. Jie mylėjo Lietuvą ir giliai jautė tą žalą kurią istorijos bėgyje Lietuvai buvo padarius Lenkija.

Lydos bajoras Teodoras Norbutas savo didžiulėje devynių tomų Lietuvos istorijoje (išleistoje 1835-1841), nors ir Lenkiška kalba parašytoje, rodo gilia meilę Lietuvai ir aiškiai pabrėžia jos savitą, nuo Lenkų nepriklausomą charakterį. Savo istorijos prakalboje Norbutas pareiškia jog "ta istoriją rašyti jį privertus jo meilė Lietuvai".

Lietuviškos eilės, Lenkų prisavinimas pasaulinio masto poetas Adomas Mickevičius savo nemirtingos "Pono Tado" poemos pirmoje eilutėje sušunka: "Lietuva (ne Lenkija), mano žeme, šalele gimtoji"... Ir ne pripuolamai Mickevičius šaukiasi Lietuvos, o ne Lenkijos. Jis šaukiasi jos dėlto kad jis pats jaučiasi esąs Lietuviu, ne Lenku. Jis rašė Lenkiškai, bet buvo Lietuvis. Ano meto Lenkų veikėjai Mickevičių spyrė išmesti žodį "Lietuva" ir įrašyti "Lenkija", apšaukė jį separatistu, bet tas nieko nepadarė. Mickevičiaus tėvynė buvo Lietuva, ne Lenkija, ir jokie grasymai iš didžiojo poeto sielos to fakto išdildyti negalėjo. Jo kurinyje "Ponas Tadas" Lietuvos vardas paliko kaip buvęs nepakeistas.

Kitas Vilniaus universiteto auklėtinis, mažesnis poetas už Mickevičių, bet gal dar karščiau už jį prie Lietuvos prisirišęs, Kondratavičius, aprašėdamas "Pasivažinėjimą Vilijos pakrantėmis" sušunka: "Kokia man gėda, būnant Lietuviu, nemokėti Lietuviškai". Mat, jisai Vilijos pakrantėse buvo susitikęs kaimietį kurs temokėjo Lietuviškai, ir su kuriuo Kondratavičius negalėjo

susikalbėti.

Iš šitų mūsų čia patiektų faktų, aiškūs dalykas, neišplaukia kad Lietuva jau tuo metu būtų buvęs Lenkijos priešas, nes Oginskio projektas tebuvo didžiosios Lietuvos kunigaikštijos autonomija Rusijos ribose, o Norbuto, Mickevičiaus, Kondratavičiaus raštai bei poezija tepabrėžia Lietuvos paskirą individualybę, savitumą, nepriklausomumą nuo Lenkijos, faktą kad Lietuva ir Lenkija, nors ir turi daug bendros istorijos, nėra vienas ir tas pats dalykas.

Visi šitie faktai betgi aiškiai parodo Lietuvos lenkiškumo tvirtinimų klaidingumą. Taip pat iš jų matyti kad Lenkų kalbos vartojimas anaipol neįrodo Lenkų tautybės. Lenkai, be abejo, Norbutą, Kondratavičių, — ką jau bekalbėti apie Mickevičių, — laiko Lenkais (tegul ir simpatizavusiais Lietuvai), o mes juos laikome Lenkiškai rašiusiais Lietuviais. Lenkai suos vyrus gal mėginti laikyti Lietuvos-Lenkijos broliais simboliu, gal iš jų rašytų išvestų Lenkų meilę Lietuvai bei Lietuvos-Lenkijos unijos naturalumą, o mes juos laikome kovotojais dėl Lietuvos viškos individualybės, Vytauto, Radvilų, Goštautų, Sapiegių atsiribojimo nuo Lenkijos tradicijų tęsėjais bent ta prasme kad jie siekė išskirti Lietuviaišią elementą nuo Lenkiškojo, o ne juos sulietų į vieną, vadovaujamą vaidmenį atidavus Lenkiškajam.

Antroje 19-to amžiaus pusėje prasidėjo Lietuviškas atgimimas, kuomet atsirado daugiau jau iš Lietuviškai kalbančios liaudies išaugusios inteligentijos. Nuo to meto prasidėjo aiški Lietuvos kova prieš Lenkus ir prieš jų kėsinimusis į Lietuvą. Kovoje prieš Maskolius, bet lygia greta kovojama ir prieš Lenkus. Nuo čia jau jokio reikalo nebėra įrodinėti kad Lietuvių tauta nėjo bendradarbiavimo su Lenkais kryptimi ir kad Lietuvos atskirumo viltį Lietuviai matė ne dirbdami petys į petį su Lenkais, bet atsiribodami nuo jų, nusikratydami bent kokių ryšių su jais. Šį atsiribojimo principą matome įgyvendintą Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo akte, kuriame pasakyta: "Lietuvos Taryba... skelbia atstatanti... Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskiria nuo visų valstybinių ryšių kurie yra buvę su kitomis tautomis."

Po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktu tarp kitų yra pasirašę ir D. Malinauskas bei St. Narutavičius. Abu jie yra senosios Lietuvos bajorijos palikuonys, pirmasis jų net tuo metu nemokėjęs Lietuviškai ir vėliau teismokęs. Abu jie priklausė tam pačiam bajorų luomui iš kurio buvo kilę ir Norbutas, Mickevičius, Kondratavičius ir kurį su Lenkija jungė šimtamečiai ryšiai. Ir vis dėlto nei Malinauskas, nei Narutavičius nei valandėlės nesvyravo pasirašyti po aktu kuriuo Lietuva nutraukia visokių ryšių su kitomis valstybėmis, taipgi ir su Lenkija.

Nėra abejonės kad po tokiu aktu džiaugsmingai būtų pasirašę ir Norbutas, ir Mickevi-

L. V. S. METINIS SUVAŽIAVIMAS CLEVELANDE LIEPOS 4

Lietuvai Vaduoti Sąjunga rengiasi trečiam savo metiniam suvažiavimui, kuris įvyks Liepos 3-4, Cleveland, Ohio.

Prie suvažiavimo gerai pasiruošęs Clevelando LVS 1-mas skyrius, ir išrinko jau savo delegatus Detroito 6-tas skyrius.

Apie suvažiavimą tariasi kiti skyriai.

Prašomi rūpintis apie šį suvažiavimą ir šiaip LVS nariai ir geri patriotai Lietuviai.

Kuriems nėra kaip į suvažiavimą pributi, galit dalyvauti jame su savo pasveikinimu, su aukomis parenkant jų iš savo draugų ir prisijunčiant LVS centrui. Tai bus jūsų praktiškas prisidėjimas prie visų tų Lietuvai reikalingiausių darbų kuriuos Lietuvai Vaduoti Sąjunga vykdo.

Susinešant suvažiavimo reikalais rašykite: LVS Centras, 6820 Superior Ave., Cleveland, 3, Ohio.

čius, ir Kondratavičių, jei jie tuo metu dar tebebutų gyvenę.

Devyniolikto šimtmečio pirmoje pusėje, kuomet dar Lenkai nebuvo išryškėję kaip aiškiausi nepriklausomos Lietuvos priešai, kuomet dar nebuvo tiek prifalsafikavę istorijos ir paskleidę melų prieš Lietuvą, aukščiau minėti Lenkiškai rašę Lietuviai gal ir nebūtų ryžęsi pasisakyti už visišką ryšių nutraukimą su Lenkija. Jie gal būtų tikėję kad bendra verguvė bus atvėrus akis ir užgydžius praeties žaizdas. Jie gal tuo metu būtų linkę galvoti kad Lenkai ir jų tėvynė Lietuvai padės atgauti laisvę. Bet, maždaug šimtą metų vėliau, kai paaiškėjo kad Lenkija kovoja ne už Lietuvos laisvę bet už jos įjungimą į Lenkiją, kai paaiškėjo kad Lenkija nėra linkus padėti Lietuvai nusimesti verguvę jungo, o tenori į Lietuvą. Kovojama prieš Maskolius, bet lygia greta kovojama ir prieš Lenkus. Nuo čia jau jokio reikalo nebėra įrodinėti kad Lietuvių tauta nėjo bendradarbiavimo su Lenkais kryptimi ir kad Lietuvos atskirumo viltį Lietuviai matė ne dirbdami petys į petį su Lenkais, bet atsiribodami nuo jų, nusikratydami bent kokių ryšių su jais. Šį atsiribojimo principą matome įgyvendintą Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo akte, kuriame pasakyta: "Lietuvos Taryba... skelbia atstatanti... Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskiria nuo visų valstybinių ryšių kurie yra buvę su kitomis tautomis."

Ar begalima abejoti kad tas kurs rašo veikalus "iš meilės Lietuvai" arba tas kurs prisipažsta kad jam, Lietuviu, gėda Lietuviaiškai nemokėti, nebūtu norėję pasirašyti po aktu kuris nutraukia ryšius su tais kurie nori uždėti jungą Lietuvai?

Taip, gerbiamieji, šiandien nėra jokios abejonės kad ne tik Mickevičius su Norbutu ir Kondratavičium bet ir daugelis kitų Lenkų pasisavinčių Lietuviu, nusivylę Lenkais, būtų padėję savo parašą po didžiųjų Lietuvos laisvės aktu.

Iš šios mūsų 19-to šimtmečio apžvalgos aiškėja kad ir šiame bendros verguvės periode Lietuviai, pradžioje gal ne tiek ryžtinai ir atvirai, o vėliau jau visai aiškiai pasuko ne bendradarbiavimo su Lenkais bet atsiribojimo nuo jų kryptimi.

Kazimieras Rimvydis.
(Bus daugiau)

MEŠKA PRABUDO

Ateis Laikas — Lietuvų Tauta Pamatys nekurių 'Ministerių' Darbelius Jų Pačių Dokumentuose

S. Gabaliauskas, kurį laiką tylėjęs, pabudo iš žemios miego, kaip ta meška, ir pradėjo savo niekšiską darbą toliau varyti. Jo "veikla" varoma sena tradicine machiaveliška linkme — tikslas pateisina priemones. Savo haliucinacijose negali pamiršti Lietuvos Prezidentą p. A. Smetoną ir tų kurie dirba ne partijai, bet Lietuvii tautai.

Paskutiniame savo laikraštuko numeryje (Geg. 21) pykčio seilėse paskandintų Lietuvos Prezidentą delto kad laikraštėje Nepriklausoma Lietuva, kurį slapta leidžia patriotų grupės okupuotoje Lietuvoje, nerado jo pavardės paminėta.

Sulyg "išmokslintos ir prietyrusios galvos" (taip kadais save ir savo draugužius reklamavo) Latvijos ir Estijos prezidentai "laimingi" atsidūrė Sibire ir jų tautiečiai tuomi "džiaugiasi ir didžiūojasi".

Lietuvos Prezidentas pasprukęs iš komunistų nagų padarė, anot jo, "bailišką darbą, kurį Lietuvos žmonės negali jam atleisti". ... Holandijos, Norvegijos, Luksemburgo ir Graikijos karaliai, o taipogi ir Čekoslovakijos prezidentas — "bailiai" ir jiems jų tautiečiai taipogi nedovanos....

Tokiomis nesąmoningomis išvadomis Gabaliauskas peni savo skaitytojus. Arba "Smetona Lietuvii tautai yra politiška mirė". ... Čia, matyti, "veikėjas" pats netiki savo žodžiais, kadangi perdažnai juos kartoja. Baimė turi dideles akis....

Nežinau kas gali tikėti Gabaliausko demagogijai ir megalomanijai, nebent parugus davatka.

Jeigu Gabaliauskas būtų atidžiai perskaitęs iš Nepriklausomos Lietuvos laikraščio santuodę Kun. J. Prunskio padarę, būtų daug ko naujo išmokę, butent kad: okupuotoje Lietuvoje visi Lietuviai raginami stoti į valstybės atstatymo darbą; atmetama į šukšlyną partines rietenas; laukiama iš pavienių asmenų ir partinių organizacijų kilnių darbų Lietuvos labui.

Gabaliauskas nepratęs blaivai žiūrėti į faktus. Jis viską mato pro savus tamsius

akinius. Toks jau jis yra ir tokiu liks. Kuprotą tik kars-tas pagyds.

Išpučia it muilo burbulą L. Tarybos vertė, kuri, buk, Lietuvii žmonių laikoma "kaip Nepriklausomos Lietuvos Vyriausybės tęsinys.... toji Taryba galės drąsiau kalbėti Lietuvii tautos vardu".

Gal Gabaliauskas, arba Kun. Prunskis, paaiškins LKFSP pranešimo paslaptį: vienoj vietoj LTT Lietuvos žmonių laikoma "komitetu", o kitoj — "ministerių kabinetu"? Tarp sąvokų "komitetas" ir "ministerių kabinetas" toks pat skirtumas kaip tarp varlės ir jaučio. Vyručiai, sutartinai ir "drąsiai" baigkit dainele, "Kur sapnų grožybė, kur svajonės tos...."

Naujienos (Geg. 27) apie tai štai ką rašo: "Informacija kurią turi apie Ameriką tas slapstas judėjimas Lietuvoje, nėra visai tikslė. Nes... LTT dar nėra teisėtas Lietuvos valdžios tęsinys, kadangi Tarybai tokios galios nepripažino Jungtinių Valstybių vyriausybė".

Po tokios "broliškos" pastabos patariu Gabaliauskui vietoj "drąsiau kalbėti Lietuvii tautos vardu" — mažiau pustis ir valdyti savo balsą bei vaizduotę.

Lietuvos žmonės visai mažai žino apie LTT "veiklą". Jie jieško savo sunkiausiose gyvenimo dienose pagalbos.... laukia, bet vargšai nežino kad L. T. T. iki šiai dienai neturi statuto, o be jo tai naujagimis be nugarkaulio; kad, ji antri metai, knarkia, saldžiu miegu ir nieko apčiuopiamo Lietuvos labui nepadarė; kad, LTT sulipydyta iš srovinių grupių vyrų, neturi laiko Lietuvos valdymo darbams, jos personalas menkas, nesolidarus (kiekvienas traukia į savo pusę); prie to LTT visuomenė nepasitiki ir jos neremia; žodžiu, LTT nesuvaidino ir nesuvaidins jokios politinės rolės Lietuvoje ateičiai.

Ir kam dar tyčiotis iš sąvokų kankinių kančių ir daryti lyną partines rietenas? Ateis laikas — Lietuvii tauta pamatys nekurių "ministerių" darbelius jų pačių dokumentų šviesoje.

Kas nuolatos Lietuvos valdžios likučius šmeižia "fasistais" ir "diktatoriais"? Kas

Knygai Reikia apie \$4000

AUKOS NOREM'O KNYGAI 'TIMELESS LITHUANIA'

Aukas ir prenumeratas knygai siųskit adresu: LVS Centras, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

TMD Centro Valdyba Užsisakė Knygų dar už \$75.00

D. Pivaronas, iš Chilagos, TMD Centro Iždininkas, prisiuntė dar \$75 knygas "Timeless Lithuania" leisti. Taigi TMD centras jau davė šiai knygai leisti \$150.00 (TMD paims atitinkamą skaičių knygų)

IS BALTIMORĖS

Marė Milunaitienė vėl prisiuntė \$21 aukų knygas šių Baltimoriečių: Dr. & Mrs. Pius G. Macho-kas 5.00 Mr. & Mrs. Louis J. Lietuvinikas 5.00 Antanas Nemura 5.00 Mrs. Antanina Juškauskas ir duklė Helen 5.00 Mr. & Mrs. A. Shilinski 1.00

IS DETROITO

Vyt. Markuzas prisiuntė \$20 šių Detroitiečių: Stanley Karpšlis 5.00 Pranas Karpšlis 5.00 Julius Grigas 5.00 Kazys Povilaika 5.00 Kun. Ig. Boreišis (per F. Motužą) 5.00

IS AMSTERDAM, N. Y.

Petras Lalas prisiuntė \$17 šių Amsterdamiečių: Ad. ir Ona Radzevičiai 4.00 (Per J. Valaitį aukota \$1)

tautininkų veiklą skundžia, pasiūnčiant išverstus straipsnius iš Lietuvii žinių kaip "visų Lietuvii opinią" vietinei valdžiai? Kas kelia vaidus su Lietuvos ministeriu ir konsulu Amerikoje? Kas nuolatos šmeiždamas Lietuvos Prezidentą sėja demoralizaciją tarp vietinių Lietuvii?

Atsakas vienas — p. Gabaliauskas, "ministerių kabineto" narys, už kurio veiklą atsakinga yra visa LTT.

B. Šickus.

Ipolitas ir Brig. Januškevičiai 5.00 Juozas ir Ursulė Liberiai 5.00 Vasyľ Mychaluk 1.00 (Ukrainietis) Petras Lalas (narystė) 2.00

IS CLEVELANDO

P. P. Muliolis 5.00 Mr. & Mrs. Jurgis Sala-sevičius 5.00 Antanas Šimkunas 5.00 Jonas Alekna 2.00 Antanas Šmigelskis 2.00

IS IVAIRIŲ KOLONIJŲ

Robert Caldwell, San Diego, Calif. 25.00 Simas J. Tomkus ir Alexander J. Tomkus, iš Meriden, Conn., \$10.00 (vieną knygą skiria savo miesto knygynui) Prank Lulevičius, Philadelphia, Pa. 10.00 (\$5 knygai ir \$5 Atstovybei Londone) J. L. Senulis, Pittsburgh, Pa. \$10.00 (\$5 knygai, \$5 LVS) Jonas F. Baltramaitis, Brooklyn, N. Y. 5.00 S. Mockus, Dorchester, Mass. 5.00 Adv. A. O. Shalla, Cambridge, Mass. 5.00 S. Zurlis, Linden, N. J. 5.00

PATAISYMAS

Dirvos Nr. 23, iš Philadelphia, Pa., skelbime aukų "Timeless Lithuania" knygai leisti, kur minima \$5.00 aukavo Frank Macokas, turėjo būti Frank Matukas.

Savo aukas siųskite: Lietuvai Vaduoti Sąjunga 6820 Superior av. Cleveland, O.

Robert Caldwell, Amerikietis, geras Lietuvii draugas, kuris prieš keliolika metų važinėdamas po Europą apsilankė ir Lietuvoje, Dr. Norem'o knygai "Timeless Lithuania" leisti prisiuntė per P. J. Žiurį \$25.00.

Pagelbėkit išleisti Dr. Owen J. C. Norem knygą

TIMELESS LITHUANIA

KNYGA IŠEIS ANGLIŠKOJE KALBOJE 300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

SIŪSKIT SAVO AUKĄ ŠIADIEN

Kas duos \$5.00 ar daugiau gaus vieną knygą

Štai Dr. Owen J. C. Norem, buvęs Suv. Valstijų Igaliotas Ministeris, atstovavęs Kaune savo valstybei paskutinius trejus metus (1938-1940), turi parašęs labai įdomią knygą (300 puslapių didumo) apie Lietuvą.

DR. NOREM'UI BUVO LEMTA SAVO AKIM MATYTI IR ĮVERTINTI SMUGIAI, SUDUOTI LIETUVAI 1938-1940 METAIS. Mums yra brangintinos tos jo, kaip pašaliečio, bešališko liudytojo, kritingos pastabos. Autorius savo knygoje iškelia aiškstėn naujų faktų, dar nežinotų viešumai.

Knyga puošia apie 20 iliustracijų ir keli Lietuvos žemėlapiai. Vienas jų parodo kokių ribų Lietuvai reikalavo Lietuvii Delegacija Paryžiaus Taikos Konferencijoje ir Maskvos derybose 1920 metais, kur buvo pasirašyta taikos sutartis.

Ši knyga atsisėis gana brangiai, taigi reikia daugiau aukų jos išleidimo užtikrinimui.

Taigi, šiuomi kreipiamės į Tamstą prašant padėti mums šį kilnų ir didelį darbą įkūnyti, prašome atsiliepti greičiausiu laiku prisiunčiant savo auką sulyg išgalės. Ko daugiau ir skubiau bus aukojama to lengviau bus įvykdyti tas patriotiškas darbas.

Aukų prašome asmeniškų, iš draugijų, kuopų, klubų, profesionalų ir biznierių.

Aukos priimamos nuo \$1 ir aukščiau. Davusieji \$5.00 ar daugiau gaus knygą. Aukotojų vardai tilps knygoje.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius) Rašo Vyt. Širvydas

Surado "Brolius"

BIRŽELIO 14 diena yra oficialė Amerikos Vėliavos diena — formale šventė. Ji išpuola pirmadienį, ir bus švenčiama tam tikrų įstaigų, nors ne dirbtuvių. Prezidentas Roosevelt tą dieną paskelbė formale švente, ir ji bus naudojama svarbiems šalies reikalams. Tuo tarpu kai Amerikos kariuomenės ir alijantai deda pastangas išlaisvinti milijonus žmonių esančių po nazių jungu, čia, namie, mes tą šventę — įskaitant sekmdienį ir pirmadienį — sunaudosime Karo Bonų vaju. Valdžia kreipiasi į visus šios šalies gyventojus — kaip čia gimusius taip ir ateivius — kooperuoti su Iždo Departamentu ir kitomis Federalėmis įstaigomis padaryti tą šventę naudinga karo laimėjimui.

Kartu su Vėliavos Dienos programais bus vykdoma ir pamokymo vaju išaiškinimui žmonių Demokratijų tikslų ir kokią naudą turės jų giminės ir draugai gyvenantieji jų gimtinėje šalyje, jums sistematingai tęsiant Karo Bonų pirkimą. Lietuviai aiškiai žino vieną faktą — su Amerikos laimėjimu bus ir Lietuvos laimėjimas, ir pasitiksime kad tos šventės metu ne tik kad iškels savo namuose Amerikos vėliavas bet ir kooperuos Karo Bonų vajuje.

AMERIKIETIS rašytojas Jay Franklin, komentuodamas apie komunistų veiksmus Amerikoje ir apie pastarą paskelbimą apie panaikinimą Kominterno, štai kokius svarbius faktus iškelia:

Stalino nusprendimas likviduoti Komunistų Internacionalą įrodo du dalykus: Pirmas, tas pariparod kad ta įstaiga buvo, visą laiką, dalimi Sovietų Rusijos valdžios; antras, tas įrodo jog Kominterno "žygdarbis" — skerdynė Katyne — patikrino Staliną jog profesionaliai tarptautiniai Marksistai yra pavojingi pačios Rusijos reikalams.

Ką Amerikos komunistai — tie protiškaiki ištizę doktrinistai kurie visada sekė Maskvos "partijos liniją" iki jų nugarkauliai tapo susirietę kaip preceliai — nemanytų, apie tai, nusprendimas likviduoti Kominterną pasitarnaus žymiai į naudą socialiam kriticismui kiekvienoje pasaulio šalyje. Taip ištiko todėl kad įvairios komunistų partijos, už Rusijos ribų, laikėsi linijos ne sulgyti Karolio Markso bet kaip nurodė Sovietų užsienų rasti. Čia mes matėm komunistus klykiančius už "kollektivinę apsaugą", paskui vėl persimetančius, vėl "realistais" ir pacifistais kuomet Stalinas pasirašė su Hitleriu ir užpuolė Suomiją, po to gi vėl staiga išeinančius "išvien" prieš nazizmą ir už antrą frontą. Aš gerai atsimenu kaip karo priešiniai piketai pasišalino nuo Baltojo Namo tą dieną kai Hitleris užatakavo Rusiją Birželyje, 1940 metais.

Šis pašvinkęs nenuoširdumas, nežiurint kaip jie tikino jog jie yra nepriklausomi nuo Maskvos, — buvo tai priežastis kuri varė į nekantrybę kiekvienos šalies patriotus ir surupino valstybės vadus. Vienas iš nemaloniasių dalykų buvo tai tas kad jokia socialinė kritika savo šalyje nebuvo liūsa nuo priklausymo jog ji esanti kurdama svetimos valdžios pastumėjimui savo diplomatinį siekimą.

Buvo tikrėnybė jog Komunistų Internacionalas faktinai skaitėsi agentu svetimos šalies, kurios tikslas buvo įtekmėti mūsų pačių politiską veiklą iš vidaus. Ir yra teisybė kad dauguma žmonių nori draugiškos ir nuoširdžios kritikos, bet jie butų žiopli jeigu jie leistųsi išlaikiniams tvarkyti savo reikalus.

Jay Franklin dar primena kad Stalino atšaukimas Kominterno buvo tai tikslas sumaišyti Hitlerį, kad jis neturėtų ką skelbti Europos šalims apie komunizmo pavojų. Tai gal but bus viena iš tų pigių priemonių kurios komunistams nieko nekaštuoja, kartu ir mažai ką reiskia, nes komunistai, ar jie po Kominterno globa ar be jo, kaip buvo taip ir pasilieka tokie patys ardytojai šalių gyvenimo iš vidaus, tikslu pajungti tas šalis Sovietams.

Teisingai pasakė rimtoji Amerikos spauda: Iš Stalino ir jo visos gaujos darbu patirsime, ir tik ateityje, ne dabar tuoj, ka tikrai reiskia tas toks gerasirdiškas paskelbimas jog Komunistų Internacionalas likviduotas.

UŽGROBIMO politiką šiame kare varo tik Hitleris, Stalinas, Japonai ir Lenkai. Nors Lenkai toli nepritinka lyginti prie tų trijų grobuoniškų valstybių, tačiau Lenkai kad ir pavergti ir veik sunaikinti, vis svajoja apie valdymą didžiųjų plotų svetimų žemių, kai šis karas baigsis.

Amerikos armijų vadai, išvien su Britais, jau turi sudarę planus kaip bus tvarkoma Vokietija, kas bus patatytas Berline valdyti, bet visai nekalba apie pasisavinimą, pagrobimą svetimų žemių. Kas keno buvo bus ir sugrąžinta — net pati Vokietija nenumatyta užkariauti ir sunaikinti, kaip nusistatė Vočekiai link kitų užkariautų tautų.

Vokietijai numatyta net teikti pagalba atsistatymui ir sustiprėjimui ekonomiškai.

Tokiems tai tikslams Amerika įstojo į šį karą — kad padaryti pasaulį saugesniu, tautas laisvas.

SUV. VALSTIJOS, didžiausia sunaudotoja kramtomo gumo pasaulyje, sunaudoja beveik visą tą gumą, gaunamą iš sulčių sapodilla medžio, kurie auga Meksikoje. To gumo apdirbimo kompanijos tik dadedą savotiškus skonių ir reklamuoja paskirais pavadinimais.

daro), bijo inteligentų (kurios varo į miškus malkų kirsti ar į koncentracijos stovyklas), jie bijo Lietuvos stovyklų. Štai mūsų broliai kuriems mes pasitiksime, bet kuriais jūs nepasitiksime, nes trokštate kad tų brolių valią vėl nustatytų pusė milijono iš Rusijos atgrūstų durtuvų! Tais broliais pasitiki visa tauta — nes tie broliai tai pati tauta!

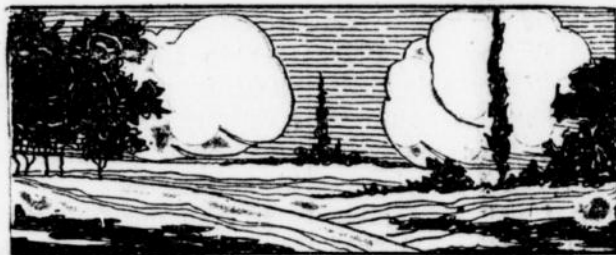
Iprasta bet Bloga Mada

Kada žmogų ekonominis vargas ima spausti jis, paprastai, pirmiausia išsizada kultūrinių vertybių. Pas Lietuvius tas buvo įrodyta su mūsų Susivienijimų organais, Tėvyne ir Garsu. Abu jie sumažinti iki šešių puslapių.

Paskutinis LRKSA Vykdomosios Tarybos protokolas sako, Garsui per pusmetį reikėję \$8,251.30, bet Taryba nutarė jam duoti tik \$6,500 metams. Teko sumažinti laikraštis iki šešių puslapių.

Kuomet pastatai greta suma kuria dienraštis Draugas iš The Fraternal Monitor cirtuoja kaip LRKSA turta (\$1,517,041.09) su ta menkute suma reikalinga išlaikyti savaitinį Garsą (atsimenant kad Amerikos Lietuvių spauda vieništelė laisva Lietuvių spauda pasaulyje) darosi keista ir skaudu. Milijonai sukratų Lietuviškų dolarių negali išlaikyti laikraštį, tai yra, spaudą, kuri yra viso mūsų tautinio ir kultūrinio gyvenimo variklis!

Kam, kam tik ne Susivienijimų organams turėtų lėšų stiegti tinkamai išsidinėti, tobulėti ir vystytis. Ganėtinai didelė Tėvyne, ir Garsas, energingai ir gabiai redaguojami, su geru bendradarbiu buriu, sudarytų tokį prestižą mūsų Susivienijimams kad, gali būti, tektų mažiau skystis apie tuos tūkstančius Amerikos Lietuvių kurie galėtų būti Susivienijimų nariais bet dar jais nėra. Jei Dr. J. Basanavičius viena Aušra išbudino tautą, kas gali drysti tvirtinti kad mums gerų laikraščių nebereikia?

PAVASARIO RYTAS

(Putinas)

Prašvito pavasario rytas,
Gegužės lietučio išlytas,
Nakties aušrelė išsapanuotas,
Žibučiu žiedais vainikuotas,
Ir paukščių džiaugsminga ramia
Pasveikintas pirma giesme.
Meilus jo dvelkimas —
Gamtos atgimimas
Prižadino kuriamą galią.
Su saule ji kilo
Ir sielą pamilo —
Atgijo troškimai užsaulė.

Atgijo užsaulė troškimai
Ir brangūs šventi atminimai —
Svajonių žiedais vainikuoti,
Naktų gludumose sapnuoti,
Sirdies pagimdyta gryna
Pasveikinti pirma daina.

O tylios jų aidos
Krutinėje sklaidos
Ir kelia širdį įkvėpimą.
O del abejonių,
Skausmų, ar svajonių
Dvasia iš jų galios sau ima.
Ir kelia širdį įkvėpimą

BLAŠKYMASIS

(Vacys Šiugždinis)

Iš pumpuro užgimsta žiedkekė,
Iš žiedo—Viespaties palaimintieji vaisiai;
O tavo meile aš nebetikiu
Ir išeinu ir niekad jau nebeateisiu...

Aplinkui sugulė vėputiniai...
Tiek piramidžių! Tiek baltųjų sfinksų!
... Ir žiburį jau uždegė, tur but, jinai,
Ir laukia nekantriai skubiųjų žingsnių...

Dr. Vincas Pietaris

ALGIMANTAS

(Tėsinys iš pereito nr.)

12. UZKEIKTA PILIS

Pro kaimus ir kiemus pagiriais, per girias, keliais ir takeliais, bėgo slapstydamiesi Danyla-Ilgunas su Virpša, išsilenkdam ir Aršiojo sričių ir priklausančių jo kunigų. O kur negalėjo išsilenkti ten užlaikė daugiau atsargos.

Dar ir tuo buvo jiems negerai jog baisu buvo pasirodyti ir Juodvėsių kaimuose. Juodvėsių galinčiai vergė beveik kiekvieną svetimą kuris tyčiomis ar netyčiomis užklydo į jų šalį. Ir bėda buvo pavertgiam!

Šitokiai kelionei, sakytum, Virpša buvo ir gimęs. Pripratęs nuo mažens traukis po girias, jįsai ar ukanotą dieną, ar giedrią, klaidžiojo po girią; jam medžiai, tartum, buvo su parašais: pažiūrėjęs vieną-antrą, jau jis žinojo į kurią pusę jam reikėjo keliauti. Mažiausi dėmelė jam liudijo apie artimą žmogaus gyvenimą: tai paukštis bailesnis, tai takas žymesnis, tai medžių nulaužtos šakelės.

Turėdami su savim maisto ikvaliai ir nereikalaudami rodytis kaimuose, mūsų keliauninkai prasėlino pro Sakunus, Tilvikus. Sunkiai jiems ėjosi prasukti pro Dailidus ir Dainavą balos taku. Užgyventos ir atidengtos vietos buvo pavojingos; delto susisėkėjo jiedu tik nakties metu pro jas prajoti. Ir labai gali buti jog tik tuo jiedu ir išsisaugojo.

Nuo čia į žiemus ir vakarų kampa ėjo jau pietų Sudavija. Tiesa, ji prigulėjo Aršajam, kaip jo vyresniojo brolio palikimas, bet stamantri, nepaklusni. Šitos šalies nekenė Aršusis ir privengė. Savo žarų ir pietų Sudavijos žmonės nekenė Aršiojo ir laukė diena iš dienos jog atsiras kas nors iš senų valdovų šeimynos ir pravys Aršųjį su jo tįjunais Gudais, varginančiais svieta, ir vėl viskas prasidės po senovei eiti.

Nemėgsta šito Dainavos pakraščio kunigaikštis Aršusis, — kalbėjo Virpša ir Danyla. — Ar tikėsi: nuo pat paveldėjimo jis čia dar nei sykio nebuvo.

Kas gi čia tarp žmonių tvarką palaiko? Kas teisia?

Ugi tįjunai!

— Aš taip maniau jog nemaža čia skriaudų buna ir bylose ir kitokių visokių piktenybų.

Taip daug, jog tolydžio Aršiojo pasiuntiniai lanko šį kraštą tyrinėdami nesantaikas ir kniuvynes, ir aš pats čia porą kartų buvau. Betgi, ar žinas, niekai darbas jeigu taip pavesta sritis tįjunų valdžiai kaip šita. O dar pikčiau jog tie tįjunai visi čia parinkta tyčia Gudai. Plėšia jie svieta nemieliaširdingai, kankina; per tai nepabaigiamai skundai. O už žmones nėra kam užstoti. Į jų skundus mažai težiuri Aršusis. Ot, jeigu kur nors žmonės prisitaikę, užganabija tįjuną tai tada jis siunčia savo pulko ištikimus vyrus apžiūrėti kas ten pasidarė. Bus čia kada nors negražu! Svietais iniršes pridirbo čia nemaža pikto Aršiojo žmonėms: tįjunams, viršininkams... Bet tai ne mūsų darbas, — baigė kalbą Virpša, — mums reikia manyti dabar tik tai apie tai kaip pasiekti aną pusę Bebrų upės — Stabinį gardą, o jau ten visi rūpesčiai ir šalį. Ten jau valdo Ruškys.

Išgirdęs šito gardo vardą Danyla lyg knystelėjo. Jam pasirodė jog jis kada nors girdėjo jį... ir Bebrų upės vardas buvo jam taipgi ne svetimas.

— Argi aš bučiau iš šito krašto? — paklausė pats sava Danyla mintyse ir toje pačioje akimirkoje stengėsi nutremti šitą mintį.

— Na! Man taip tikrai rodosi. Ir rodosi man per tai jog aš labai karštai noriu rasti savo tėviškę.

Bet nors jis ir nutrėmė taip lėdandį jam į galvą mintį, vienok jo galvoje ėjo koks tai smarkus darbas; balsai, jausmai iš gilios jaunystės, kažin kokių būdu užsilikę, kilo širdyje ir galvoje. Nors miglomais aptemti, kili žmonių, vietų paveikslai... Ir Danyla godžiai akis mėtė į visas puses. Apygarda jam rodėsi pažystama.

Šita neramų Danylos apsiėjimą patėmijo ir Virpša.

— Ko tu taip kraipaisi ir dairaisi? —

užklausė jisai.

— Keista vieta! — atvertė Danyla. — Ot, man rodos jog už šito kalnelio kairėje pusėje turi buti kaimas gražiame medžių guote... ir jog tas kaimas turi vadintis Skilandžiais.

— Tiesa! Kiek atsimenu, čia yra kaimas, bet kaip jis vadinas aš nežinau.

Po valandėlei ištikrųjų iš po kalno pasirodė medžiai, o paskui tarp medžių ir kaimo trobos. Pakelėje pievoje ganėsi kaimenė gyvulių.

— Palauk! — tarė Virpša, — mudu sužinosim ir kaimo vardą. Jeigu čia yra kaimenė tai turi buti ir piemėns.

Nusileidę į pakalnę vyrai po vienu krūmų pamatė kerdžių ir porą piemėnų.

Parginkite! — užriko Virpša.

— Dar nepriganėme! — atsliepė tie.

— Keno šita kaimenė? — paklausė vyrai.

— Ugi Skilandžių kaimo! — gavo atsakymą.

Dabar abudu keleiviai su nusistebėjimu metė vienas į kitą akim.

Tuo tarpu senis kerdžius išputęs akis žiūrėjo į Danylą, trindamas jas, kaip ir norėdamas nuo jų nubraukti kolk ten valkių neduodantį jam gerai žiūrėti.

— Ugi! Ugi! — ne tai galkščiojo, ne tai stengėsi kalbėti vargas. Nuo galvos jo nukrito šiaudinė skrybėlė ir atidengė pliką jo galvą.

Vyrai palikę mikčiojantį kerdžių pasileido joti toliau. Po valandėlei priėjo kryžkelę. Vienas kėlas ėjo stačiai į žiemius, kitas linko truputį į rytų kampa. Danyla pasuko žirgą į rytų kampa.

— Ar tai per sapnus, ar tai ištikrųjų, o aš mačiau šį kampa ir šituo keliu keliauau, — mąstė sau jaunas vaikas.

— Tu čia truputį klysti, — persergėjo Virpša. — Jėdami šiuo keliu mudu alkunę padarysim.

Žodžiai šitie vienok nuskrijo vėju. Danyla, apimtas kylančių atminimų ir jausmų senai užmirštų, nieko negirdėjo ir nematė, išskyrus to krašto apielinkes, į kurią pasuko žirgą.

— Kur tu joji? — šuktelėjo vėl Virpša.

— Aš ir pats nežinau, bet turiu joti šituo keliu, — atsakė kurčiai Danyla. — Mane kaip ir traukia, ir taip drūčiai, jog aš atsilaikyti negali. Aš šitas vietas pažystu... Nežinau tik kur jos veda.

Ir jėdamas jis įkandžiau dairėsi, tyrinėjo.

— Palauk! Čia iš kairės turi buti pilis ir kaimas. Toliau vėl dvaras iš tos pat pusės... Paskui... iš dešinės kaimas, ar pilis... — minė Danyla.

— Išjosim iš giraitės ir pamatysim, — pritarė Virpša, dabar atsidaugęs jau Danylos valiai.

Neužilgo pasirodė palankė. Tarp laukų, guote medžių, kairėje pusėje stovėjo dvaras, toliau truputį — išsidraikė kaimo trobos.

Prajojant pro dvarą, iš jo išėjo dar jaunas žmogus, bet nemėgiamo veido.

— Kur pas jus čia gyvena tįjunas? — paklausė jo Virpša.

— Ugi štai čia dvare, — atsakė tas.

— O ten anoje pilaitėje, ką čia manyti, kas gyvena? — paklausė Danyla.

— Ten vien piktos dvasios vaidinasi; ten niekas negyvena.

Virpša tuo tarpu nusėdo nuo žirgo ir pasuko į dvarą, liepdamas žmogui vesti pas tįjuną.

— Ugi ką aš yesiu jeigu tįjuno nėra namie! — kasydamas galvą atvertė vyrai.

— Jis vakar dar iškeliavo.

— O kada grys? — paklausė Virpša.

— O kas jį žino! Gal but ryt, o gal but jog ir užporyt.

— O kur mes čia dabar nakvosim? — tarė vėl Virpša.

— Tai jau kaip sau norit taip ir darykit, o aš jusų į dvarą tai neleisiu. Kaip sau norit! — atvertė vyrai ir paskubino uždaryti paskui save vartų duris, įsprūdę į kiemą.

— Ei, žmogau! — suriko per vartus Virpša. — Kai sugrys tįjunas, pasakyk jog pas jį buvo Aršiojo pasiuntinys. Girdi! Pridėk jog aš patariu tokio jaučio kaip tu, nelaikyti pas save.

(Bus daugiau)

VIETINĖS ŽINIOS

CEDAR POINT ATSIDARO BIRŽ. 26

Dėl karo metu darbingumo nebūna galima toli važiuoti ilgesnėmis atostigoms, taigi šymet pasinaudojkit pasilisiui tinkama vieta arti jūsų namų, Cedar Point-on-Lake Erie kur atsidaro šeštadienį, Birželio 26, ir tęsis iki Labor Day.

Šis garsus vasarinis resortas turi visokias pramogų ir didelį viešbutį, Hotel Breakers su 1,000 kambariu. Septynių mylių ilgio pačeriais su gražiu smėliu, ir viskas kitas malonu ir gražu.

Privaziuoti galima Ohio Route 2, U. S. 6, ir atveža laivai ežerui iš Toledo ir Detroito. Taipgi visi autobusai ir geležinkeliai kurie sueina Sandusky, Ohio.

TELENEWS THEATRE

Nauji Karo Vaizdai

Tikri vaizdai iš Amerikiečių užpuoliki Kiska salos, paskutinės Japonų tvirtovės Aleutiskose Salose, ir kiti idomūs nauji karo vaizdai pradės rodyti Telenews Theatre penktadienį, Birželio 11.

Parodoma sumiti Japonai nelaisviai pietų Pacifike ir kaip jie užlaikomi nelaisvių stovyklose.

Siaurės Afrikos karo vaizdai parodo kaip Ašiai nepasisekė pabėgti ir kaip pateko nelaisvėn jų tūkstančiai. Parodoma kaip Britų karo laivai gaudė Viduržemio jurose bandančius pabėgti, kaip juos paima nelaisvėn, o jų laivus nuskandina. Parodoma nugalėtų nugalėtojų laivams ir laimėtojų maršavimas Tunise, kur alijantų armijos parodoja prie Generolo Eisenhower ir Gen. Giraud. Kartu dalyvauja ir Prancūzai kolonijū kareiviai kurie vėl atgavo savo veldytas sritys.

HIPPODROME

"Mission to Moscow"

Warner Bros. studio paruošė filmą kuri paremta buvusio Ambasadoriaus Joseph E. Davies parašyta knyga, "Mission to Moscow". Ta filmą pradės rodyti Hippodrome Theatre šią savaitę.

Davies buvo Suv. Valstijų ambasadorium Rusijoje nuo 1936 iki 1938, matė ir pažino asmenis kurie emė dalyvumą įvykiuose priartinančiuose šį antrą pasaulinį karą. Jis aprašo įvykius pačioje Rusijoje kaip pats matė ir patyrė.

Walter Huston ir Ann Harding vaidina Ambasadoriaus ir jo žmonės roles, prie jų dalyvauja daug kitų žymių artistų.

Veikalas prasidės su garsia Tautų Lygos atstovu, sesija Genevoje, Birželio mėnesio 1936 m., ir apima Haile Selassie's, Etiopijos imperatoriaus kalbą. Po to seka incidentai iš Ispanu Pilietinio Karo; Japonų užuolimo Kinijos; remimas Ispanijos vado Franco Ašies karo pabuklais; bombardavimas Kinijos ir Čiang Kai-Sek pasitraukimas.

C. E. I. Co. Naujas Vice Prezidentas

John T. Kermode tapo išrinktas vice prezidentu The Cleveland Electric Illuminating Company, tos kompanijos direktorių susirinkime pirmadienį.

Mr. Kermode išbuvo šioj kompanijoj istisai 50 metų. Per pastarus šešis metus buvo generalinio vedėjo padėjėju.

Per daug metų Mr. Kermode buvo vienas iš geriausia žinomų ir svarbių asmenų elektros šviesos ir įjegos industrijoje, pasakė E. G. Crawford, kompanijos prezidentas.

"Bėgyje jo 50 metų tarnavimo šiai kompanijai jis išrado daugelį pagerinimų šioje industrijoje, kurie tapo visuotinai naudojami. Jis mėgsta sunkiai dirbti, yra naturalus vadas ir geras tvarkytojas, taigi turi tūkstančius draugų kaip viduje taip ir išaukėje industrijos. Kaipio šios kompanijos vice prezidentas jis galės prisidėti prie naudingumo kompanijai, industrijai ir visuomenei".

Mr. Kermode pradėjo dirbti Illuminating kompanijai 1893 metais. Jis tada buvo 16 metų amžiaus ir pristolo prie elektros vielų suveidžitojo pagalbininku. Illuminating kompanija tada turėjo apie 500 naudotojų, dabar ji turi apie 350,000, kurie naudoja elektrą tūkstančiams įvairių tikslų.

"Po karo", Mr. Kermode pranašauja, "Amerika įstos į naują erą elektriško gyvenimo, kame elektrą prisidės prie visko kas tik galima išvaizduoti, per ką pasaulis taps daugiau civilizuotas".

Pop Koncertai Prasi-deda Birželio 16

Kitą savaitę prasidės penktas sezonas vasarinių Pop koncertų, kuriuos teiks Cleveland Summer Orchestra didžiojo Public Auditorium. Dalyvaus 70 muzikantų vadovystėje Dr. Rudolph Ringwall.

Serija prasidės Birželio 16 ir bus pakartojama kas trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį vakarais per mažesnius keturias savaites.

Kiekviena koncerta bus skirtingi specialūs solistai, nauji ir kiti kaip pirmiau čia dalyvavo ir buvo visų pamėgti.

Trečiadienį, Birž. 16, solistas bus Larry Adler, pragaršėjęs burnine armonikėle virtuoso. Penktadienio koncerte solistė Margaret Spears, Columbus, Ohio, soprano, o šeštadienį, Eunice Podis, Clevelandietė pianistė.

•CLEVELANDE mok y k l u

vaikai tarp 14 ir 17 metų amžiaus, šimtais įstoja į talkininkus Cuyahoga apskrities ūkių darbams apdirbti vasaros metu.

KIBIRKŠTYS

Rašo Titnagas.

SENOSIOS RUSIJOS valdovas caras Nikolajus išvaikė Dumą — Rusijos Kongresą — kai jis nešoko pagal caro Mikės smulką.

Komunistinės Rusijos žiaurūs valdovas, raudonasis caras Stalinas išvaikė komunistų Internacionalą kai jis neįstengė per 22 metus sukelti pasaulinės rrevoliucijos ir neuvertė "buržuinių" valdžijų, kurių raudonasis caras Stalinas per du metus nepajiegė priversti atidaryti antrą frontą, išgelbėjimui Stalino kailio nuo buvusio jo bičiulio Hitlerio.

JEI išvaikytasis Komunistų Internacionalas, kuriam dirigavo pats Stalinas, būtų sugebėjęs apversti pasaulį aukštyn kojom ir užkarti ant žmonių žiaurų komunizmą, šiandien Stalinas ir be karo maudytųsi nekalčių žmonių ašarose ir kraujose, kaip jis maudėsi per 20 metų Rusijos žmonių kraujuose.

AR ISTIKRO išvai k y m a s Komunistų Internacionalo jau reiškia kad Stalinas atsisako nuo komunizmo platinimo kitose šalyse? Anaipol ne.

Išvaikymas komunistų internacionalo yra niekas daugiau kaip tik gudrus Stalino manevras apdumti kitiems akis. Tai pradžia darbo gręžti iš vidaus.

Iki šiol komunistai kaip tokie veikė patys sau atskirai ir pasekmės jiems buvo nepergeriausios. Dabar komunistai jau l y s i organizacijas, į partijas jau ne kaip komunistai bet kaip paprasti piliečiai ir sulindę sės komunistinius perus, apkrėtimui komunistų nuodais visą organizaciją.

JEIGU Stalinas, išvaikydamas tą pabaisą — Komunistų Internacionalą — būtų suteikęs Rusijos žmonėms laisvę pasirinkti tokią partiją kokia kam geriausia patinka, kaip kad žmonės turi demokratinėse šalyse, tai būtų galima tikėti kad komunizmas kaipo žalingas žmonijai, jau atgyveno savo dienas ir išgašo kaipo koks sterva.

Dabar, komunizmas kaip buvo nuodingas žmonijai taip ir pasilieka, tik kitokioj stadijoj, daugiau pavojingesnis, nes dabar jo labiau reikės saugotis.

DAYTON, OHIO

STATYS PAMINKLĄ. Daytono šiaurinės dalies gyventojai nusitarė pastatyti paminklą pagerbimui šios miesto dalies kareivių kurie yra dalyvavę praetame kare ir dalyvauja dabartiniam. Paminklas bus statomas gražioje vietoj parkelyje, Keowee ir Valley gatvių. Šio paminklo pastatymas atsisis \$10,000. Tą sumą gyventojai prašomi suaukoti. Aukų rinkimas prasidės Birželio 24. Taipgi ir mūsų tautietis Justin Sakalas yra komiteto narys ir pradžiai jis jau aukavo \$25.

Mes Lietuviai veik visi esame North Dayton gyventojai. Tat ir mes prisidėkime su auką tam tikslui, pagerbimui savo sunų kareivių. Aukas galima priduoti Sakalui.

LANKESI. Vladas Adomaitis U. S. jurininkas, Magdės ir Vlado Adomaičių sunus, netikėtai buvo parvykęs pas tėvus apsilankyti, po pusantur metų išstarnavimo karo laivyne. Jam per tą laiką daugel teko apvažinėti ir daug ko patirti. Bet jisai yra gerai nusiteikęs ir gerai atrodo. Namiškiai turėjo didelį džiaugsmą susilaukę brangaus svečio, o ypač motinai džiaugsmas maišėsi su ašaromis. Paviešėjęs dvi savaites Vladas išvyko atgal į savo pareigas. Linkėtina geros kloties.

D. Rep.

KOVOJA SU "JUODAJA RINKA"

Clevelando miesto taryba išleido įstatymą, kurį pasirašė Maycras Lausche, persekiojimui tų pardavėjų kurie ims brangiau negu kainos nustatyta ir kurie pardavinės reikmenis ar maistą slapta, taip vadinamoj "juodoj rinkoj".

Bausmė nustatyta \$500 ir 60 dienų kalėjimo.

Duok žmogui šviesą — jis pats atras sau kelią — kas platina Dirva — tas platina apšvieta.

•MEKSIKOJE organizuoja ma 1000 daktarų, kurie kiekvienas turės pralavinti po 25 moterų naminio ir militarisko žmonių slaugymo.

•SUV Valstijose yra tiek daug turistams apsisototi kabinų pakeliais, kad juos visus į vieną vietą surinkus pasidarytų miestas Cincinnati didumo.

•NEVADA valstija yra šešta didžiausia valstija, tačiau jos 110,690 ketvirtainių mylių plote gyvena tik 110,247 žmonių.

Apribokit savo Long Distance Kalbas iki 5 Minutų Nes kiti laukia

Net karo metu, mes norim suteikti jums greitą patarnavimą Long Distance kalbėjimuose. Dauguma jų pereina gerai bet nekurios linijos yra užsigrudusios. Kuomet linija kurios jums reikia yra labai užimta, operatorė paprašys jūsų apriboti savo Long Distance pasikalbėjimą 5 minutų laikui. Tas nepasitaiko visose linijose ir visais laikais... Bet kada tas pasitaikys, mes žinome jog jūs suprasit kodėl... Tas duos progą ir kitam asmeniui kalbėti. Rytoj jūs galite būti tas kitas asmuo.

Net karo metu, mes norim suteikti jums greitą patarnavimą Long Distance kalbėjimuose. Dauguma jų pereina gerai bet nekurios linijos yra užsigrudusios. Kuomet linija kurios jums reikia yra labai užimta, operatorė paprašys jūsų apriboti savo Long Distance pasikalbėjimą 5 minutų laikui. Tas nepasitaiko visose linijose ir visais laikais... Bet kada tas pasitaikys, mes žinome jog jūs suprasit kodėl... Tas duos progą ir kitam asmeniui kalbėti. Rytoj jūs galite būti tas kitas asmuo.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

TUNE IN "THE TELEPHONE HOUR" EVERY MONDAY AT 7 P.M. OVER WTAM, WLW AND WSPD

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

The May Co's Basement

Tiktai 5 Daugiau Dienos Liko Jusų Ration Coupon 17

(Baigiasi Birželio 15)

Visai Balti "FASHION-BILT" Style-Arch AVALAI

4.49

NON-RATIONED

Vasariniai Avalai

Iki 500 porų tegės! Gausybė stilių... visi Laisvi nuo Ration! Odos ir audimo viršais ir sudėtiniais kulnais ir padais. Visokių spalvų... marios 4 iki 8 merginoms ir moterims. Porą

1.77

The May Co. Basement

Vidutinio aukščio kulnais, vaikščiojimui avalai gražaus darbo ir išvaizdos! Didžiausias vaikščiojimo patogumas! Gražių naujų stilių grynai balti Avalai... kurie tiks kojai ir jausis smagiai. Kreipkitės tuojau. Mieros 4 iki 10 — AAA iki EEE plėčių moterims ir panelėms.

The May Co. Basement

"The Flirt" 1.77

TAUPYK DABAR

Taksams
Karo
Bondsams
Kitiems
Svarbumams

Society of Savings

PUBLIC SQUARE

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliauvojas,
Popieruotojas
Dekoratorius

Turiu pilną apraudą tos rusies darbų kontraktoriaus.

495 East 123rd St.
Telefonas POTomac 6899

CEDAR POINT
on Lake Erie
1943 Season
opens Sat. June 26
through Labor Day

HOTEL BREAKERS will be open as usual this season, giving nearby and needed vacation facilities to thousands of patrons and war workers. ★ Come and stay at Cedar Point. No car is needed while here. Cedar Point is reached by convenient rail, bus and steamer routes, as well as U. S. Route 6 and Ohio 2.

Dance nightly to famous Radio Bands in Grand Ballroom
CEDAR POINT-ON-LAKE ERIE, Sandusky, Ohio

A Vacation means increased ability to work and help win the war

BATHING, AMUSEMENTS, SPORTS, LODGING ROOM HOTEL

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokių Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniagesius (fare-monius).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

Dr. J. J. Kamesis Studiuoja Washingtone

Clevelandietis daktaras, Armijos Kapitonas J. J. Kamesis perkeltas į The Walter Reed General Hospital, armijos ligoninę Washington, kur jis atliks specialias studijas per porą mėnesių.

Jis siūnia gerus linkėjimus savo draugams Clevelande.

Jo žmona šiomis dienomis išvyko į Washingtoną pasisvečiuoti su juo. Ji su vaikais gyvena Clevelande su savo tėvais, Samuoliais.

Padaugėjo Žmonių

Nuo 1940 metų gyventojų surašo, Cuyahoga apskrityje padaugėjo gyventojai 15,554 galvų skaičiuje, nežinint kad iš šios srities išėjo karo tarnybon jau apie 102,000 vyrų.

Šymet Clevelando dirbtuvėse dirba 137,000 darbininkų, vyrų ir moterų, daugiau negu dirbo trys metai atgal.

Tuo tarpu mieste užsidarė daugybė smulkių biznių, kaip apskaičiuota ant 17 didžiųjų gatvių randama 1,000 krautuvų mažiau negu buvo metas laiko atgal.

VIESNIOŠ

Clevelande lankosi Detroitietės Mrs. J. M. Kudžius ir Mrs. A. J. Kudžius. Vieši pas savo vyrų brolių Miką Kudžius. Visi Kudžiai yra Dirvos skaitytojai.

Mrs. A. J. Kudžius išvyko į Pittsburghą pasimatyti su savo giminėmis keletui dienų.

UŽKVIETIMAS

Katalikiškų Draugijų moterų rengia šokių ir kortavimų šį sekmadienį, Birželio 13, Sv. Jurgio parapijos salėje, pradžią 7:30 vakare. Bus geras muzika ir keletas gerų dovanų su įžangos tiketais, o kortuotojams dovanos prie kiekvieno stalo. Įžanga 50c, visas pėlnas skiriamas Am. Raud. Kryžui. Kom. B. D.

SERGA

Juzė Aleknieš, Jono Alekno žmona, buvo pavojingai susirgusi, randasi miesto ligoninėje. Jau eina sveikinti. Linkime greitai pasveikti.

Isteigta Nauja Diecezija

Nuo Clevelando R.-K. Diecezijos, kuri apėmė 14 apskričių Ohio šiaurinėje-rytinėje dalyje, atskirta 6 apskritys ir sudaryta nauja diecezija, kurios vyskupu paskirtas dabartinis Clevelando diecezijos padėjėjas Vysk. James A. McFadden.

Naujos diecezijos centras bus Youngstown.

•CLEVELANDE, paprastų dirbtuvės darbininkų mokeskis Karo Darbo Tarybos nustatyta 70c valandai.

Šiaip įstaigų, sandėlių ir aptarnavimo vietų paprastų darbininkų mokeskis palikta 50c valandai.

GAUTA 19 MILIJONŲ

Per 20 dienų Gegužės mėnesį vestas Karo Bonų vėjus sukėlė \$8,000,000 pastatyti naujam karinio laivo kuris bus pavadintas Clevelandiečio išradėjo Brush vardu, davė geras pasekmes. Vajaus komitetas praneša jog gauta net \$19,326,731 suma, kurios užtenka dviejų tokių laivų pastatyti.

•LIGONINĖMS Clevelande, kaip ir kitoms visoms šalyje, prisiūsta iš Washingtono įsakymas dar daugiau sumažinti savo laikomų gydytojų skaičių. Įsakymas turi būti pradėtas vykdyti su Liepos 1.

NORIU PIRKTI NAMĄ
Noriu pirkti namą, 1 ar 2 seimų, geroj vietoj, modernišką. Už mokesčių antkapt. Duokit žinią raštu. (25)

S. LUKOŠUS
North Olmstead, Ohio

K. ŠTAUPAS

DECORATOR

14602 Thames Ave.

Phone MU 0744

MIRIMA

MIRĖ FRANCĖ VIRBICKAITĖ (Shoemaker)

Birželio 10 rytą mirė Francė Virbickaitė, 36 m. amžiaus, Antano ir Antaninos Virbickių duktė, Onos Karpienės sesuo (17320 St. Clair ave.). Per eilę metų ji sirgino širdies liga.

Pašarvota Wilkelio laidotuvių namuose, bus laidojama pirmadienį, Birželio 14 d.

Pakėlė Mokestis

Clevelando gatvėkarių ir bus darbininkams, 4,300 skaičiuje, pakelta mokeskis po 3% centų valandai ir jie gaus tą mokesčių pradėdant nuo Kovo 1 dienos.

Ne visi unijos vadai sutinka tokių algų pakėlimą priimti. Jų buvo reikalauja daugiau.

Pereitą sekmadienį vėl buvo sustreikavę gatvėkarių darbininkų dalis, sutrukdėdama patarnavimą per 20 valandų ant St. Clair ir Superior linijų. Dalinai buvo sutramdyta gatvėkariai ir busai ant Euclid ir kitų gatvių.

Nužudė Mergaitę

Pereitą savaitę, Gordon parke krumuose krante rasta lavonas 5 metų mergaitės, Mary Jane Brady, kurios ligota motina našlė gyvena 5218 St. Clair ave. Lavonas surastas užpakalyje apartamento namo, 757 E. 82nd St. Policija pradėjus tyrinėti tą žudystę, sušė kaltininką, ir suėmė Edwardą Ralph, 33 m. amžiaus, kuris nuo pat jaunų dienų pasižymėjęs kriminališkais nusikaltimais. Ant jo rubų rasta puokštė mergaitės plaukų ir kraujo. Mergaitė buvo išgėdinta ir nužudyta. Jis po ilgo tardymo prisipažino prie savo pikto darbo, sakėsi buvęs tiek girtas jog nieko neatsimena.

Tas vyras be kitų savo kriminalinių rekordų, 1941 metais buvo palikuosutas po 11 metų kalėjimo už sužeidimą suviais dviejų merginų kurios priešinosi jo užpuolimui.

REIKALAUJA DARBININKŲ

Fisher Body Co. skelbia jog jos dirbtuvės ims statydinti vieną iš didžiųjų karo bombierių ir tam darbui reikalauja vyrų ir moterų. Kurie nemoka darbo bus pramokinami su mokeskim 70c valandai mokimosi laiku. Kreiptis reikia į Fisher Employment Center, 1900 E. 24th St. šioiomis dienomis.

Vakarinės Pamokos

Tuo bus pradėta vakarinės pamokų klesos jauniems vaikams, bei vyrams ir moterims kurie nori pasiruošti karo darbams, praneša Clevelando mokyklų taryba.

Suaugusieji gali tuoj įsirašyti į tuos kursus, kurie prasidės savaitę Birželio 14, East Technical High School, and E. 55th ir Scovill ave., arba West Technical High School, W. 93rd st. ir Willard ave.

Pamokos bus nuo 6:30 iki 10 v. vakare, du vakarų savaitėje. Užsirašyti galima pirmą vakarą, nuo 7 iki 9 val.

Taipgi bus ir dienos vakarinės pamokos West Technical mokykloje, ir John Hay High School, East 107th st. Pamokos bus nuo 8 ryto iki 12:40 po pietų. Norintieji priėmimo užsiregistruoti tuojau.

Purvas ir Vanduo

Vokiečiai savo spaudoje atvaizduoja kaip Rusijoje jų kareiviai turi kariauti purve ir geria purviną vandenį, nes kitokio negali gauti.

Stella Ištėkėjo

Stella Malonis-Kwasny

Plačiai žinoma Clevelando Lietuvių dainininkė Stella Malonis Ištėkėjo už Sanford Kwasny. Vestuvės buvo šeimyninio pobūdžio. Sluoba emė Sv. Jurgio Lietuvių bažnyčioje, Gegužės 30 d. Linkėtina jaunai porelei smagaus gyvenimo.

APŽIURĖKIT SAVO AUTO BRAKES

Pastarame posėdyje Metropolitan Police Committee, kurį sudaro visų Cuyahoga apskrities miestų policijų viršininkai, sutarė dėti pastangas sulaukyti didėjančių automobilių nelaimių skaičių.

Prieita išvados kad daugiausia nelaimių su automobiliais, ir todėl bus žiurima kad kiekvienas automobilistas turėtų gerai sužiūrėti brakesus. Geri brakes paprastai gelbsti lengvai sukontroliuoti ir kitą automobilio mechanizmą.

Bet policija žino kad motoristai vis turi apleisti savo brakes (stabdžius) ir todėl patys išsistato pavojun save ir buna priežastim mirčių kitų.

Per vasaros mėnesius policijos nariai visuose Cuyahoga miestuose sulaukinės motoristus kada tik sumanys, patikrinimui ar jo automobilio brakes buvo kada nors pastaru laiku sutaisyti. Jeigu neturės tokio įrodymo, ir jeigu pasirodys brakes netvarkoje, savininkui bus paskirta trumpas laikas padaryti. Kada tas bus padaryta, jis gaus tam tikrą ženklą kad viskas tvarkoje.

Taipgi, kurie automobiliu važinėjat, apsirupinkit sutaisyti savo auto brakes (stabdžius).

LITHUANIA SACKED IN NAZI VENGEANCE

By George Axelsson
(NEW YORK TIMES)

STOCKHOLM, Sweden, June 4.—The full weight of German vengeance has fallen on Lithuania over that country's steadfast refusal to contribute a so-called volunteer legion to the "Nazi crusade against Bolshevism," according to advices received here today from Kaunas through private channels.

Four members of the Lithuanian National Council have been arrested, as well as practically all prominent intellectuals, including professors, physicians, priests and lawyers, is was stated.

Moreover, all universities and public libraries have been closed and Gestapo hordes sent out willfully to destroy or remove the equipment of scientific institutions and the books of national libraries.

Thus, it is believed here, to "get even" with Lithuanian intellectuals for having worked against Germany's repeated appeals this year for volunteers ending in complete fiasco, the Nazi occupation powers have now set about systematically to wreck the countryside, break up cultural institutions and ruthlessly persecute the educated classes.

In Vilnius, for instance, it is reported, Gestapo gangs smashed up all apparatus at the Academy of Medicine. Police came down also on the Academy of Sciences, burning manuscripts for a Lithuanian dictionary which has required forty years to compile, as well as smashing up 2,000 gramophone recordings of Lithuanian folk-songs.

33,000 Volumes Destroyed
The Academy of Arts was also ransacked. In Kaunas, archives of the Academies of Science and Music and of the Faculty of Law were destroyed. Ten thousand volumes were stolen from the State Library and 23,000 more from the University Library, it is asserted.

The story of the particular phase of the Lithuanian resistance for which the above deeds constitute German punishment goes back to February this year when the Germans served notice on General Stasys Rastikis and Minister Kubiliunas, that the time had come for the New Lithuanians to take an active part in Germany's war against Russia by forming a volunteer army.

The council refused, unless Lithuania's future independence were guaranteed by the Reich. Vice Governor von Renteln retorted that the German generals could not wait and added that political questions could be discussed after the war only.

The Lithuanians remained adamant, even when the Germans appealed to the Kaunas Archbishop Skvireckas to support their demands. The Bishop replies that he would never be a party to "luring Lithuanian youth into the Nazi trap."

Land Already Plundered
The Germans then printed appeals of their own, which resulted in not more than 200 volunteers

offering to fight for Germany—in other words, a complete fiasco. This is apart from Chief Heinrich Himmler came to Lithuania and it was after his visit that the German wave of retributions against the recalcitrant Lithuanian intelligentsia set in.

Even before that the Germans had plundered Lithuania bare of her material wealth. It is estimated that 700 industries, factories and monopolies, including the Malstas trust, plus all the banks, had been taken over by the Germans. This is apart from all estates and farms given over to German settlers. Promises of the return of property held out to Lithuanians as an inducement to join the new order have been canceled as a further penalty for resistance to the Nazi idea of volunteer legion.

Up to the time when it was canceled, none of the landed property had been returned to its owners anyway. Only the business of some 200 minor shopkeepers and artisans had been returned to their rightful proprietors.

KITĄ SAVAITĘ
POP CONCERTAI

Treč., Penkt., Šešt. vak. 8:30 v.
Cleveland Summer Orchestra
Rudolph Ringwall, Conductor

Larry Adler—June 16
Margaret Speaks—June 18
Eunice Podis—June 19

PUBLIC HALL

Gaukit Pinigus Tapačius
Tikietus Dabar
\$3 Knygėlė už \$2.50
Parsiduoda Taylor's Arcade
Balcony 30c., 55c., 85c.
Prie stalų \$1.25, \$1.40 Incl. Tax.

Lietuviška
VAISTINĖ

Jonas Zwalskis, Savininkas
Užlaiko visokias naminės ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, žaizdų ir kitokių negerovių. Išpildo daktarų receptus atskančiais. Kreipkitės į savo vientaučio vaistinė visokiais reikalais.

INTERNATIONAL
PHARMACY

5920 St. Clair Ave. Cleveland
Telefonas EN. 8618

PARSIDUODA NAMAS
2 seimų namas, su kampine groserne, 30 metų paties savininko; parsiduoda visai pigiai; nėra kitos krautuvės per 3 mylias. Gera proga. (26)
8905 Cannon ave., kampas E. 89, už Harvard ave.

Youth's Forum

PHONE: ENdicott 4486

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

THE PERISCOPE

By ŠARUNAS.

THE REGISTER has published the letter which the association of Lithuanian clergy, the Kunigų Vienybė, has sent to President Roosevelt in regard to Lithuania's future. The letter asks the President "to defend Christianity and guarantee the God-given rights of life, liberty and the pursuit of happiness to Lithuania."

THE NAZI mouthpiece in occupied Lithuania, the Zeitung im Ostland, was in the throes of agony the other day because of the peculiar habits of Lithuanians. It seems, according to Nazis, that the Lithuanians instead of looking forward to the "glorious" New Order (in which they will be slaves to the "master" race) are forever harking backward—to the time when they were free and independent. To the Nazi spellbinder this is evidence that the Lithuanians are "slaves to their stomachs." In other words, Lithuanians remember the juicy "kumpis" and the delicious "sviestas" they had when they were free, and don't wish to die of hunger for the Third Reich.

THE LITHUANIANS of Waterbury, Conn., decided to do a bit of work one day: they did—and sold \$20,000 worth of War Bonds for Uncle Sam's Treasury.

WHEN the Brazilians want to Brazilianize, they go at it in a big way. Therefore, they forbade the printing of any foreign language (including American) newspapers in their big realm. Thus, the Lithuanian Swiss, and several other Lithuanian publications were forced to cease.

OCCUPATIONS by "big brothers" don't pay. Reports from Latvia says that the Nazis have done away with at least 120,000 Latvians and 65,000 Latvian Jews. And a publication of the Latvian Minister, "Latvia in 1939-1942," states that during the Russian Soviet occupation 12,000 Latvians were killed by the secret police, 14,000 wounded or maimed, and 45,000 sent to Siberia.

IF WE ARE to believe a writer in the Lithuanian Tiesa published "somewhere in Soviet Russia," a school was established for some of the evacuated Lithuanian children in Udmurtia, wherever that is. The instruction, according to the news item, is in Lithuanian, but they have to attend all "official ceremonies", whatever that is.

THE LITHUANIANS of Rochester, N. Y., under the leadership of patriotic Father Bakšys, have subscribed \$104,725 to the War Loan.

THE OFFICE of War Information reports how four German attempts to create a "Lithuanian Legion" to fight against Soviet Russia all failed. The Lithuanian underground newspapers urged Lithuanian young men not to respond. The Germans found only one Lithuanian general who would cooperate. The others refused point blank "en masse". Therefore, the Nazis decreed a forced mobilization for war work. Lithuanian opposition, it is said, encouraged the Latvians and Estonians, and forced the Germans to give up their attempts to create quisling governments in the Baltic States.

THE TREASURY Department in its recent Second War Loan drive used a poster by Left in the "American Heroes" series which depicted a Lithuanian pilot, Lt. Clarence Lipsky, of Great Neck, L. I. N. Y. A replica of this poster appeared in the Bulletin of the Holy Name Society published by the Lithuanian St. Joseph's parish, Waterbury, Conn. (April, 1943).

"Oh Suzanna"

On a banjo made from the metal of a wrecked Japanese Zero fighter plane, Lieutenant Walter E. Moore strums out American favorites at a U. S. base in Buna, New Guinea. Tuning screws are 25 caliber cartridges.

JAUTI BLOGAI?

VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU
—ŠIUO MODERNISKU ŠVELNIU
BUDU

•Kuomet žankinatės vidurių užkietėjimu—žarnos neveiklūs, skauda galva, nėra energijos—palengvinsite sau šiuo modernišku būdu—krantykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius luoosuoja švelniai ir tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakrantykite FEEN-A-MINT einant gulti, naudokite tikrai pagal nurodymus ant pakelio. Sekantį rytą matysite palengvinimas jums pagelbės vėl jautis puikiai.

KAIMYNIŠKOS
UŽEIGOSSUPERIOR-
RUSSELL INN

6824 Superior Ave.
LIQUOR WINE BEER

Vietu kur sustoja kiti miestų
pravažuojantieji Lietuviai.

Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"
"Arieklė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS,
UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20
Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

JACK GANSON
T A V E R N

Lietuviška Užeiga

24150 Euclid Ave.

Jack Ganson
Karabinas

Kviečiame Lietuvius atsilankyti, draugiškai praleisti laiką gražiam dideliame sode, pasimatyti su savo pažystamais.

Tinkama vieta Privatiškiems Pokiliams, Engagement Partėms, Vestuvėms ir šiaip pramogoms.

Rezervacijas padarykit išanksto. KE 9782

24150 Euclid Ave.

Ant U. S. Route 20

Dabar Laikas Pirkti!

VYRAMS IR VAIKINAMS

Vasarai Skrybėlė

PILNA GAUSYBĖ IR GERAS PASIRINKIMAS

Šiaudinių Skrybėlių 1943 Metams

Skirtingose Spalvose, Pavidaluose ir Stiliuose

Kainos tik 1.65 iki 4.95

Vasariški Įvairūs Vyrams ir Vaikams
SPORT MARŠKINIAI GEROS KELNĖS

vienodų ir maišytų spalvų, didelių kielis pasirinkimui nuo —
\$1.65 iki \$2.95 \$2.95 iki \$6.50

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkinia. DYKAI
Čia galite įkeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraus